

Materjalirühm	48X/4960	Lk 1/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019
Ohutuskaart vastavalt määrusele (EÜ) 1907/2006 koos parandustega		Asendab Märts 2017

OHUTUSKAART

FOXTROT

Parandused: parandusi või uut teavet sisaldavad lõigud on tähistatud sümboliga ♣.

♣ 1. JAGU: AINE/SEGU NING ÄRIÜHINGU/ETTEVÕTJA IDENTIFITSEERIMINE

- 1.1. Tootetähis **FENOKSAPROP-P-ETÜÜL 69 g/l EW**
Sisaldab fenoksaprop-P-etüüli, klokvintotseetmeksüüli ja 1,2-bensisotiasool-3(2H)-ooni
- Kaubanimi..... **FOXTROT**
- 1.2. Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusala ning kasutusala, mida ei soovitata..... Kasutamiseks ainult herbitsiidina.
- 1.3. Andmed ohutuskaardi tarnija kohta **CHEMINOVA A/S**, FMC Corporationi tütarettevõte
 Thyborønvej 78
 DK-7673 Harboøre
 Taani
SDS.Ronland@fmc.com
- 1.4. Hädaabitelefoni number (+45) 97 83 53 53 (24 h; ainult hädaabikõned)

2. JAGU: OHTUDE IDENTIFITSEERIMINE

- 2.1. Aine või segu klassifitseerimine Naha sensibiliseerimise 1B kategooria (H317)
 Oht vesikeskkonnale: kroonilise toime 2. kategooria (H411)
- WHO klassifikatsioon Klass U (tavakasutuse korral ebatõenäoline ägeda ohu tekitaja)
- Terviseohud..... Toode võib põhjustada allergilist sensibiliseerimist. Tootel on ärritav toime.
- Keskkonnaohud..... Toode on toksiline veeorganismidele.
- 2.2. **Mürgistuselemendid**
Vastavalt määrusele (EÜ) 1272/2008 koos parandustega
 Tootetähis Fenoksaprop-P-etüül 69 g/l EW
 Sisaldab fenoksaprop-P-etüül, klokvintotseetmeksüüli ja 1,2-bensisotiasool-3(2H)-ooni

Materjalirühm	48X/4960	Lk 2/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

Ohupiktogramm (GHS07, GHS09)

Tunnussõna

Hoiatus

Ohulaused

H315

Põhjustab nahaärritust.

H317

Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.

H411

Mürgine veorganismidele, pikaajaline toime.

Täiendavad ohulaused

EUH401

Inimeste tervise ja keskkonna ohustamise vältimiseks järgida kasutusjuhendit.

Hoiatuslaused

P261

Vältida auru sissehingamist.

P280

Kanda kaitsekindaid.

P302+P352

NAHALE SATTUMISE KORRAL: pesta rohke vee ja seebiga.

P333+P313

Nahaärrituse või lööbe korral: pöörduda arsti poole.

P362

Eemaldada saastunud rõivad ja pesta enne uuesti kasutamist.

2.3. **Muud ohud**

Ükski toote koostisainetest ei vasta püsivate, bioakumuleerivate ja toksiliste (PBT) ega väga püsivate ja väga bioakumuleerivate (vPvB) ainete kriteeriumitele.

3. JAGU: KOOSTIS/TEAVE KOOSTISAINETE KOHTA

3.1. **Ained**

Toode on segu, mitte puhas aine.

3.2. **Segud**

Vaadake ohulausete tervikteksti jaost 16 See section.

Toimeaine

Fenoksaprop-P-etüül

Sisaldus: 7% kaalu järgi

CAS-nimetus

Propaanhape, 2-[4-[(6-kloro-2-bensoksaoliül)oksü]fenoksü]-, etüülester, (R)-

CAS-nr

71283-80-2

IUPACi nimetus

(R)-Etüül 2-[4-[(6-kloro-2-bensoksasoliül)oksü]fenoksü]propanoaat

ISO nimetus

Fenoksaprop-P-etüül

EÜ nr (EINECSi nr)

Puudub

ELi indeksi nr

Puudub

Koostisaine klassifikatsioon.....

Naha sensibilissemise 1B kategooria (H317)

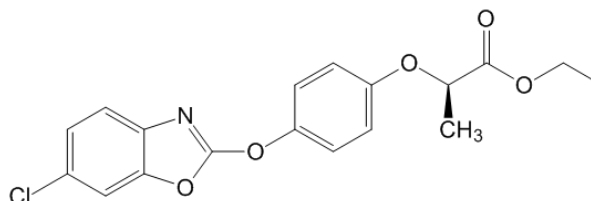
Mürgisus sihtelundite suhtes – korduva kokkupuute 2. kategooria (H373)

Oht vesikeskkonnale, ägeda toime 1. kategooria (H400)

kroonilise toime 1. kategooria (H410)

Materjalirühm	48X/4960	Lk 3/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

Struktuurivalem

Eristatavad koostisained

<u>Eristatavad koostisained</u>	Sisaldus (massi%)	CAS nr	EC nr	Klassifikatsioon
Süsivesinikud, C10-C13, aromaatsed, < 1% naftaleen Reg. nr 01-2119451097-39	38		922-153-0	Sissehingamisel mürgine 1 (H304) Krooniline toime vesikeskkonnas 2 (H411)
Alkoholid, C9-11, etoksüülitud	10	68439-46-3	-	Äge mürgisus 4 (H302) Silmakahjustus 1 (H318)
Clokvintotsetmeksiül Reg. nr 01-0000012013-89	3	99607-70-2	-	Äge mürgisus 4 (H302) Naha sensibiliseerimine 1B (H317) Äge toime vesikeskkonnas 1 (H400) Krooniline toime vesikeskkonnas 1 (H410)
1,2-Bensisotiasool-3(2H)-oon	0,01	2634-33-5	EINECS nr: 220-120-9	Äge mürgisus 4 (H302) Nahaärritus 2 (H315) Silmakahjustus 1 (H318) Naha sensibiliseerimine 1A (H317) Äge toime vesikeskkonnas 1 (H400)

4. JAGU: ESMAABIMEETMED

4.1. Esmaabimeetmete kirjeldus

Sissehingamine	Ebamugavustunde korral minna ainega kokkupuute kohast eemale. Kerged juhtumid: hoida inimest jälgimise all. Sümptomite tekkel pöörduda kohe arsti poole. Tõsised juhtumid: pöörduda kohe arsti poole või kutsuda kiirabi.
Nahale sattumine	Eemaldada kohe saastunud rõivad ja jalanõud. Loputada nahka veega. Pesta vee ja seebiga. Ärrituse tekkimise korral pöörduda arsti poole.
Silma sattumine.....	Loputada silmi kohe rohke vee või silmapesulahusega, aeg-ajalt silmalauge avades, kuni kemikaal on välja loputatud. Kontaktläätsed eemaldada mõne minuti pärast ja seejärel silmi uuesti loputada. Pöörduda arsti poole.

Materjalirühm	48X/4960	Lk 4/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

Allaneelamine Oksendamist ei ole soovitatav esile kutsuda. Loputada suud ja juua mõni klaasitäis vett või piima. Kui oksendamine toimub, loputada suud ja juua uuesti vedelikku. Pöörduda kohe arsti poole.

4.2. **Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju** Eelkõige ärritus.

4.3. **Märke igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja erikohtlemise vajalikkuse kohta** Allaneelamise korral on vajalik kohene meditsiiniabi.
Soovitatav on näidata arstile ohutuskaarti.

Märkused arstile Sellele tootele ei ole spetsiifilist vastumürki. Ravida nagu üldiste kemikaalide puhul. Kaaluda võib maoloputust ja/või aktiivsöö manustamist.

Toode sisaldab naftadestillaate, mis võivad põhjustada aspiratsioonipneumoonia ohtu.

5. JAGU: TULEKUSTUTUSMEETMED

5.1. **Tulekustutusvahendid** Väikese tulekahju korral pulberkustuti või süsinikdioksiidkustuti, suure tulekahju korral veeprits või vahtkustuti. Suurt voolikujuga vältida.

5.2. **Aine või seguga seotud erilised ohud** Olulised lagunemisproduktid on vingugaas, süsihappegaas, lämmastikoksiidid, vesinikkloriid ja erinevad kloororganilised ühendid.

5.3. **Nõuanded tuletõrjujatele** Tulega kokkupuutuvaid mahuteid jahutada veejoaga. Tulekahjule läheneda pärituult, et vältida ohtlikke aure ja toksilisi lagunemisprodukte. Tuld kustutada kaitstud asukohast või suurimalt võimalikult kauguselt. Vee väljavoolu välistamiseks tekitada kaitsevall. Tuletõrjujad peavad kandma kompaktsset hingamisaparaati ja kaitseriietust.

6. JAGU: MEETMED JUHUSLIKU SATTUMISE KORRAL KESKKONDA

6.1. **Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras** Lekete korral tegutsemiseks on soovitatav tegevuskava olemasolu. Lekete kokku kogumiseks peavad olema ettenähtud tühjad suletavad mahutid.

Suure lekke korral (tootekogus 10 tonni või enam):

1. kasutada isikukaitsevahendeid, vt 8. jagu;
2. helistada hädaabitelefonil, vt 1. jagu;
3. teavitada ametiasutusi.

Lekkeid koristades järgida kõiki ohutusabinõusid. Kasutada isikukaitsevahendeid. Olenevalt lekke ulatusest võib see tähendada respiraatori, näomaski või silmakaitsete, kemikaalikindla riietuse, kinnaste ja saabaste kandmist.

Materjalirühm	48X/4960	Lk 5/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

Kui see on ohutu, siis sulgeda kohe lekke allikas. Hoida kaitsmata isikud lekke piirkonnast eemal. Kõrvaldada süüteallikad. Vältida ja vähendada udu teket nii palju kui võimalik.

6.2. **Keskonnakaitse meetmed** Leke kokku koguda, et vältida edasist pindade, pinnase või vee saastumist. Takistada tuleb pesuvee sattumist pinnavee äravoolu. Kontrollimatust sattumisest vooluveekogudesse tuleb teavitada asjaomased ametiasutusi.

6.3. **Tõkestamis- ning puhastamismeetodid ja -vahendid** Soovitatav on kaaluda võimalusi lekete kahjuliku mõju vältimiseks, näiteks isoleerimise või katmise teel. Vt GHSi (lisa 4, punkt 6).

Kui see on võimalik, tuleks pinnavee äravoolud katta. Väiksemad lekked põrandale või muudele veekindlatele pindadele tuleb absorbeerida absorbeerivasse materjali nagu universaalne siduv aine, kustutatud lubi, fulleri pinnas või muud absorbeerivad savid. Saastunud absorbent koguda sobivatesse mahutitesse. Puhastada ala soodaleelise ja rohke veega. Absorbeerige pesuvedelik absorbenti ja koguge sobivatesse mahutitesse. Kasutatud mahutid tuleb nõuetekohaselt sulgeda ja märgistada.

Suured lekked, mis imenduvad maapinda, tuleb üles kaevata ja koguda sobivatesse mahutitesse.

Vette lekkimise korral tuleb saastunud vesi eraldada nii palju kui võimalik. Saastunud vesi tuleb kokku koguda ja eemaldada jäätmekäitluseks või kasutusest kõrvaldamiseks.

6.4. **Viited muudele jagudele** Vt isikukaitse kohta punkti 8.2.
Vt kasutusest kõrvaldamise kohta 13. jagu.

♣ 7. JAGU: KÄITLEMINE JA LADUSTAMINE

7.1. **Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud** Tööstuskeskkonnas soovitatakse vältida igasugust vahetut kokkupuudet tootega, kasutades võimalusel suletud süsteeme, millel on kaugjuhtimise võimalus. Vastasel juhul on soovitatav käidelda materjali nii palju kui võimalik mehaaniliselt. Nõutav on küllaldane ventilatsioon või lokaalne väljatõmbeventilatsioon. Väljatõmbegaasid tuleb filtreerida või muul viisil töödelda. Selles olukorras rakendatava isikukaitse kohta vt 8. jagu.

Toote kasutamiseks pestiisidina tutvuge esmalt ettevaatusabinõude ja isikukaitsemeetoditega pakendi ametlikult heakskiidetud sildil või muude ametlike juhiste või kehtivate eeskirjadega. Kui need puuduvad, vt 8. jagu.

Saastunud rõivad tuleb kohe eemaldada. Pärast käitlemist põhjalikult pesta. Enne kinnaste eemaldamist peske neid vee ja seebiga. Pärast töö lõppu võtke kõik tööriivad seljast ning jalatsid jalast. Käige duši all, peske vee ja seebiga. Kandke töölt lahkudes ainult puhtaid rõivaid.

Materjalirühm	48X/4960	Lk 6/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

Peske kaitseriietust ja kaitsevahendeid pärast iga kasutuskorda vee ja seebiga.

Toote aurude sissehingamine võib põhjustada teadvushäireid, mis võib suurendab masinatega töötamise ja sõiduki juhtimisega seotud ohtusid.

Vältida aine sattumist keskkonda. Vältida vee saastamist vahendipesuvee kasutusest kõrvaldamisel. Kogu jäätmematerjal ja jäägid puhastusvahenditelt jms kokku koguda ja ohtlike jäätmetena kasutusest kõrvaldada. Vt kasutusest kõrvaldamise kohta 13. jagu.

7.2. Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused

Erilised ettevaatusabinõud ei ole vajalikud. Vältida äärmuslikku kuumust. Kaitsta tugeva kuumuse eest, mida tekitab päike või muu soojusallikas, nt tuli.

Hoida suletud märgistatud mahutites. Hoiuruum peab olema ehitatud mittesüttivast materjalist, suletud, kuiv, ventileeritud ja vett läbilaskmatu põrandaga, volitamata isikutele või lastele piiratud juurdepääsuga. Soovitav on kasutada silti kirjaga „MÜRK“. Ruumi tuleb kasutada ainult kemikaalide hoiustamiseks. Läheduses ei tohi olla toitu, jooki, loomasööta ega seemneid. Olemas peab olema kätepesuvõimalus.

7.3. Erikasutus

Toode on registreeritud pestitsiid, mida võib kasutada ainult selleks ettenähtud otstarbeks kooskõlas regulatiivasutuste poolt heakskiidetud märgisega.

♣ 8. JAGU: KOKKUPUUTE OHJAMINE / ISIKUKAITSE

8.1. Ohutegurite piirväärtused

Isikliku kokkupuute piirväärtused Meile teadaolevalt ei ole fenoksaprop-P-etüülile kehtestatud.

Aromaatsed süsvesinikud Süsivesinike kogusisaldus peaks olema 100 ppm.

Kohalike määrustega võivad olla kehtestatud ka muud isikliku kokkupuute piirväärtused, mida tuleb järgida.

Fenoksaprop-P-etüül

DNEL 0,014 mg/kg kehakaalu kohta/päevas

PNEC, vesikeskkond 0,01 mg/l

Aromaatsed süsvesinikud

DNEL, nahakaudne 12,5 mg/kg kehakaalu kohta/päevas

DNEL, sissehingamine 151 mg/m³

PNEC, vesikeskkond Ei kohaldata

8.2. Kokkupuute ohjamine

Suletud süsteemis kasutamisel ei ole isikukaitsevahendid nõutavad. Järgnev on mõeldud olukordadeks, kui suletud süsteemi kasutamine ei ole võimalik või kui on vaja süsteem avada. Arvestage vajadusega muuta seadmed või torustikud enne avamist ohututeks.

Materjalirühm	48X/4960	Lk 7/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

Allpool kirjeldatud ettevaatusabinõud on mõeldud eeskätt lahjendamata toote käitlemiseks ning pihustatava lahuse ettevalmistamiseks, kuid neid võib soovitada kasutamiseks ka pihustamisel.

Suure kokkupuute ohu korral võib olla vajalik kanda maksimaalset isikukaitsevarustust nagu respiraatorit, näomaski ja kemikaalikindlat kaitseülikonda.

Hingamisteede kaitse

Hoolikal käitlemisel ei kujuta toode endast õhu teel leviva kokkupuute probleemi, kuid palju auru või udu tekitava materjali lekke korral peavad töötajad kasutama ametlikult heakskiidetud hingamisteede kaitsevahendeid universaalse filtritüübiga (kaasa arvatud kübemefiltriga).

Käte kaitse

Kasutage kemikaalikindlaid kindaid, mis on valmistatud näiteks kihilisest materjalist, butüülkummist või nitrüülkummist. Nende materjalide läbistusaega ei ole toote kohta teada, kuid eeldatakse, et need tagavad piisava kaitse.

Silmade kaitse

Kasutage kaitseprille. Soovitatav on töökohas kohe kasutatava silmaduši olemasolu, kui eksisteerib silma sattumise oht.

Naha kaitse

Kandke nahale sattumise vältimiseks sobivat kokkupuute ulatusele vastavat kemikaalikindlat riietust. Enamikes tavapärares tööolukorjades, kus kokkupuudet materjaliga piiratud aja jooksul vältida ei saa, piisab veekindlate pükstest ja kemikaalikindlast materjalist põllest või polüetüleenülikonnast. Polüetüleenülikond tuleb saastumise korral pärast kasutamist minema visata. Ulatusliku või pikaajalise kokkupuute korral võib olla vajalik kihilisest materjalist kaitseülikonna kasutamine.

9. JAGU: FÜÜSIKALISED JA KEEMILISED OMADUSED

9.1. Teave üldiste füüsikaliste ja keemiliste omaduste kohta

Välimus	Valge vedelik
Lõhn	Aromaadne
Lõhnalävi	Ei ole määratletud
pH	6,3 temperatuuril 25 °C
Sulamispunkt/külumispunkt	Alla 0 °C
Esmane keemispunkt ja keemistemperatuuri vahemik	Ligikaudu 100 °C
Leekpunkt	Üle 100 °C (Pensky-Martens suletud tiigel)
Arustusmiskiirus	(Butüülatsetaat = 1)
	Aromaatsed süsivesinikud: < 0,01
Süttivus (tahke, gaasiline)	Ei kohaldata (aine on vedelik)

Materjalirühm	48X/4960	Lk 8/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

Ülemine/alumine süttivus- või plahvatuspiir	Aromaatsed süsivesinikud: 0,6 - 7,0 vol% (\approx 0,6 - 0,7 kPa)
Vapour pressure	Fenoksaprop-P-etüül : $5,3 \times 10^{-7}$ Pa temperatuuril 20 °C
	Aromaatsed süsivesinikud: 13 Pa temperatuuril 20 °C
	80 Pa temperatuuril 55 °C
Aurutihedus	($\delta_{hk} = 1$)
	Aromaatsed süsivesinikud: > 1
Suhteline tihedu	Ei ole määratletud
	Tihedus: ligikaudu 1,03 g/ml
Lahustuvus	Fenoksaprop-P-etüüli lahustuvus temperatuuril 20 °C:
	etüülatsetaat > 380 g/l
	n-heksaan 7,0 g/l
	vesi 0,7 mg/l
Jaotustegur (n-ok tanool/vesi)	Fenoksaprop-P-etüül : $\log K_{ow} = 4,28$
	Aromaatsed süsivesinikud: mudelarvutuste kohaselt on mõnede peamiste koostisainete $\log K_{ow} = 4,0 - 4,4$ temperatuuril 25 °C
Ise süttimistemperatuur	Temperatuuril üle 400 °C
Lagunemistemperatuur	Ei ole määratletud
Viskoossus	140 - 2200 mPa.s temperatuuri 20 °C, olenevalt nihkepingest
Plahvatusoht	Ei ole plahvatusohtlik
Oksüdeerivad omadused	Ei ole oksüdeeriv

9.2. Muu teave

Segunevus Toode seguneb veega.

10. JAGU: PÜSIVUS JA REAKTSIOONIVÕIME

- 10.1. **Reaktsioonivõime** Meile teadaolevalt ei ole tootel erilist reaktsioonivõimet.
- 10.2. **Keemiline stabiilsus** Toode on tavapärasel käitlemisel ja ladustamisel välistemperatuuril stabiilne.
- 10.3. **Ohtlike reaktsioonide võimalikkus** Ei ole teada.
- 10.4. **Välditavad tingimused** Toote kuumutamisel tekib kahjulikke ja ärritavaid aure.
- 10.5. **Välditavad materjalid** Tugevad happed ja leelised.
- 10.6. **Ohtlikud lagusaadused** Vt punkti 5.2.

11. JAGU: TEAVE TOKSILISUSE KOHTA

- 11.1. **Teave toksikoloogiliste mõjude kohta** * = Kätesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud.

Toode

Äge mürgisus Toode ei ole allaneelamisel, sissehingamisel või nahaga kokkupuutel kahjulik. * Siiski tuleb seda käideldes ettevaatusega nagu kõiki kemikaale. Toote ägedat mürgisust mõõdetakse järgmiselt:

Manustamistee(d) - allaneelamine LD₅₀, suukaudne, rott: > 2000 mg/kg (meetod OECD 425)

Materjalirühm	48X/4960	Lk 9/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

- nahakaudne	LD ₅₀ , nahakaudne, rott: > 2000 mg/kg (meetod OECD 402)
- sissehingamine	LC ₅₀ , sissehingamine, rott: > 4,96 mg/l/4 h (meetod OECD 403)
Nahka söövitav/ärritav	Nahale mõõdukalt ärritav (meetod OECD 404). *
Rasket silmakahjustust/-ärritust põhjustav	Silmadele veidi ärritav (meetod OECD 405). *
Hingamiselundite või naha sensibiliseerimine	Nahka sensibiliseeriv (meetod OECD 429).
Mutageensus sugurakkudele	Toode ei sisalda teadaolevalt mutageenseid koostisaineid. *
Kantserogeensus	Toode ei sisalda teadaolevalt kantserogeenseid koostisaineid. *
Reproduktiivtoksilisus	Toode ei sisalda teadaolevalt sigivusele kahjulikke mõju avaldavaid koostisaineid. *
Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude	Meile teadaolevalt ei ole ühekordset kokkupuutel spetsiifilist mõju täheldatud. *
Mürgisus sihtelundi suhtes – korduv kokkupuude	Alljärgnev uudatab toimeainet fenoksaprop-P-etiüli. Sihtelundid: maks ja neerud, elundite kaalu suurenemine NOAEL: 20 ppm (2 mg/kg kehakaalu kohta/päevas) 90-päevases rottide uuringus.
Oht sissehingamisel	Toode ei ole sissehingamisel ohtlik. *
Sümptomid ja mõju, akuutne ja hilinenud	Eelkõige ärritav.

Fenoksaprop-P-etiüül

Toksikokineetika, ainevahetus ja levik	Fenoksaprop-P-etiüül imendub suures määral seedetraktist ja kiiresti eritub uriini kaudu. Kaudsel manustamisel kiiresti, ent üksnes piiratud ulatuses (ligikaudu 40%). See levib organismis ulatuslikult ning suurimat kontsentratsiooni on täheldatud maksas, neerudes, veres ja rasvkudedes. Ainevahetus ja väljutamine on kiire. Akumuleerumise märke ei ole.
Äge mürgisus	Aine ei ole allaneelamisel, sissehingamisel ja nahaga kokkupuutel kahjulik. * Ägedat mürgisust mõeldakse järgmiselt:
Manustamistee(d) - allaneelamine	LD ₅₀ , suukaudne, rott: 3150 - 4000 mg/kg (meetod OECD 401)
- nahakaudne	LD ₅₀ , nahakaudne, rott: > 2000 mg/kg (meetod US-EPA 81-2)
- sissehingamine	LC ₅₀ , sissehingamine, rott: > 1,224 mg/l/4 h (meetod OECD 403)
Nahka söövitav/ärritav	Nahale veidi ärritava toimega (meetod US-EPA 81-5). *
Rasket silmakahjustust/-ärritust põhjustav	Silmadele veidi ärritava toimega (meetod US-EPA 81-4). *

Materjalirühm	48X/4960	Lk 10/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

Hingamiselundite või naha sensibiliseerimine Sensibiliseeriv (meetod US-EPA 81-6).

Süsivesinikud, C10-C13, aromatsed, < 1% naftaleen

Äge mürgisus Ainete ei peeta kahjulikuks. * Sarnase toote mõõdetud äge mürgisus on järgmine:

Manustamistee(d) - allaneelamine LD₅₀, suukaudne, rott: > 5000 mg/kg (meetod OECD 401)
 - nahakaudne LD₅₀, nahakaudne, rott: > 2000 mg/kg (meetod OECD 402)
 - sissehingamine LC₅₀, sissehingamine, rott: > 4,7 mg/l (meetod OECD 403)

Nahka söövitav/ärritav Võib põhjustada naha kuivust (mõõdetud sarnaste toodetega; meetod OECD 404).

Rasket silmakahjustust/-ärritust põhjustav Võib põhjustada kergelt lühiajalist ebamugavustunnet silmades (mõõdetud sarnaste toodetega; meetod OECD 405). *

Hingamiselundite või naha sensibiliseerimine Ei tohiks põhjustada hingamiselundite ega naha sensibiliseerimist (mõõdetud sarnaste toodetega; meetod OECD 406). *

Oht sissehingamisel Aromatsed süsivesinikud on ohtlikud sissehingamisel.

Alkoholid, C9-11, etoksiüülid

Äge mürgisus Toode on allaneelamisel kahjulik.

Manustamistee(d) - allaneelamine LD₅₀, suukaudne, rott: 1000 - 1400 mg/kg
 - nahakaudne LD₅₀, nahakaudne, küülik: > 2000 mg/kg (meetod OECD 402) *
 - sissehingamine LC₅₀, sissehingamine, rott: teave ei ole kättesaadav

Nahka söövitav/ärritav Võib põhjustada nahaärritust. *

Rasket silmakahjustust/-ärritust põhjustav Ärritab silmi.

Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude Sissehingamine võib põhjustada hingamisteede ärritust.

Klokviintotseetmeksüül

Äge mürgisus Aine on allaneelamisel kahjulik. Ägedat mürgisust mõõdetakse järgmiselt:

Manustamistee(d) - allaneelamine LD₅₀, suukaudne, rott: 1098 mg/kg (meetod OECD 425)
 - nahakaudne LD₅₀, nahakaudne, rott: > 2000 mg/kg (meetod OECD 402) *
 - sissehingamine LC₅₀, sissehingamine, rott: > 5,05 mg/l (meetod OECD 403) *

Nahka söövitav/ärritav Nahale veidi ärritava toimega (meetod OECD 404). *

Rasket silmakahjustust/-ärritust põhjustav Silmadele veidi ärritava toimega (meetod OECD 405). *

Materjalirühm	48X/4960	Lk 11/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

Hingamiselundite või naha sensibiliseerimine	Nahka sensibiliseeriva toimega (meetod OECD 429).	
<u>1,2-Bensisotiasool-3(2H)-oon</u> Äge mürgisus	Aine on allaneelamisel kahjulik.	
Manustamisteed(d) - allaneelamine	LD ₅₀ , suukaudne, rott (isane): 670 mg/kg LD ₅₀ , suukaudne, rott (emane): 784 mg/kg (meetod OPPTS 870.1100; mõõdetud 73% lahusega)	
- nahakaudne	LD ₅₀ , nahakaudne, rott: > 2000 mg /kg * (meetod OPPTS 870.1200, mõõdetud 73% lahusega)	
- sissehingamine	LC ₅₀ , sissehingamine, rott: teave ei ole kättesaadav	
Nahka söövitav/ärritav	Nahale veidi ärritava toimega (meetod OPPTS 870.2500).	
Rasket silmakahjustust/-ärritust põhjustav	Silmadele tõsiselt ärritav (meetod OPPTS 870.2400).	
Hingamiselundite või naha sensibiliseerimine	Merisigade nahka mõõdukalt sensibiliseeriv (meetod OPPTS 870.2600). Aine näib olevat inimestel märksa rohkem sensibiliseeriva toimega.	

12. JAGU: ÖKOLOOGILINE TEAVE

12.1. **Mürgisus** Toode on mürgine kaladele, vees elavatele selgrootutele ja veetaimedele. Seda peetakse vähem kahjulikuks lindudele, pinnase mikro- ja makroorganismidele ning putukatele.

Toote ökotoksilisust on mõõdetud järgmiselt:

- kalad	vikerforell (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	96-tunnine LC ₅₀	3,83 mg/l
- selgrootud	vesikirp (<i>Daphnia magna</i>)	48-tunnine LC ₅₀	3,1 mg/l
- vetikad	rohevetikas (<i>Desmodesmus subspicatus</i>) ...	72-tunnine EC ₅₀	1,85 mg/l
- linnud	nurmvutt (<i>Colinus virginianus</i>)	LD ₅₀	> 2250 mg/kg
- taimed	küürlemmel (<i>Lemna gibba</i>)	7-päevane LC ₅₀ 7-päevane NOEC	4,3 mg/l 0,98 mg/l
- vihmaussid	<i>Eisenia fetida</i>	14-päevane LC ₅₀	356,6 mg/kg kuiv muld
- mesilased	meesmesilane (<i>Apis mellifera</i> L.)	72-h LD ₅₀ , kontakt 48-h LD ₅₀ , suukaudne	599 µg/mesilane 356 µg/mesilane

12.2. **Püsivus ja lagunduvus** **Fenoksaprop-P-etiül** on biolagundatav, kuid ei vasta kergelt biolagundatava aine kriteeriumitele. Esmase lagunemise poolestusaeg on aeroobses pinnases vähem kui üks päev.

Aromaatsed süsivesinikud on kergesti biolagundatavad, mõõdetuna vastavalt OECD juhistele. Need ei lagune keskkonnas alati kiirelt,

Materjalirühm	48X/4960	Lk 12/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

kuid olenevalt tingimustest peaks lagunemiskiirus olema mõõdukas.

Toode sisaldab vähesel määral aeglaselt biolagunduvaid koostisosasid, mis ei pruugi olla reoveepuhastites lagunduvad

12.3. **Bioakumulatsioon** Oktanooli-vee jaotuvusteguri kohta vt 9. jagu.

Kiire lagunemise tõttu **fenoksaprop-P-etiül** ei bioakumuleeru.

Aromaatsed süsivesinikud võivad pideva kokkupuute säilitamisel bioakumuleeruda. Enamik koostisaineid on paljude organismide poolt omastatavad. Mudelarvutuste kohaselt on mõnede peamiste koostisainete bioakumulatsioonitegurid 1200 – 3200.

12.4. **Liikuvus pinnases** Toimeaine **fenoksaprop-P-etiül** on pinnases väheliikuv.

Aromaatsed süsivesinikud ei ole keskkonnas liikuvad, kuid on lenduvad ja vette või pinnasele sattudes aurustuvad õhku. Need hõljuvad ja võivad ladestuda.

12.5. **Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine** Toote koostisained ei vasta püsiva, bioakumuleeruva ja toksilise aine (PBT-aine) või väga püsiva ja väga bioakumuleeruva aine (vPvB-aine) kriteeriumitele.

12.6. **Muud kahjulikud mõjud** Muid olulisi kahjulikke mõjusid keskkonnale ei ole teada.

13. JAGU: JÄÄTMEKÄITLUS

13.1. **Jäätmekäitlusmeetodid** Järelejäänud ainet ja tühja, kuid määratud pakendit tuleb käsitleda ohtlike jäätmetena.

Jäätmed ja pakendid tuleb kasutusest kõrvaldada alati kooskõlas kõikide kehtivate kohlike määrustega.

Toote kasutusest kõrvaldamine Vastavalt jäätmete raamdirektiivile (2008/98/EÜ) tuleb kaaluda esmalt võimalusi korduskasutamiseks või ümbertöötlemiseks. Kui see ei ole võimalik, võib materjali lõpladustada litsentseeritud kemikaalide jäätmeettevõttes või kontrollitud põletamisega suitsugaaside skraberis.

Vett, toiduaineid, loomasööta või seemneid hoiustamise või lõpladustamisega mitte saastada. Vältida aine sattumist kanalisatsioonisüsteemi.

Pakendi kasutusest kõrvaldamine Pakendi kasutusest kõrvaldamise võimalusi on soovitatav kaaluda järgmises järjekorras:

1. Kõigepealt tuleks kaaluda korduskasutamist või ringlussevõttu. Ringlussevõtuks pakkumisel tuleb mahutid tühjendada ja kolm korda loputada (või samaväärselt puhastada). Vältida loputusvee sattumist kanalisatsioonisüsteemi.
2. Põletatavate pakendimaterjalide puhul on võimalik põletamine

Materjalirühm	48X/4960	Lk 13/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

kontrollitud suitsugaaside skraberis.

3. Pakendite viimine litsentseeritud ohtlike jäätmete käitlusettevõttesse.

4. Lõpladustamine jäätmeoidlas või põletamine vabas õhus peaks olema üksnes viimane abinõu. Jäätmeoidlas lõpladustamiseks tuleb mahutid täielikult tühjendada ja loputada ning läbi torgata, et muuta need muuks otstarbeks kõlbmatuks. Põletamise korral hoidke suitsust eemale.

♣ 14. JAGU: VEONÕUDED

ADR/RID/IMDG/IATA/ICAO klassifikatsioon

- 14.1. ÜRO number 3082
- 14.2. ÜRO veose tunnusnimetus Keskkonnaohtlik aine, vedelik, mujal nimetamata (fenoksaprop-P-etiül ja alküül(C3-C6)benseenid)
- 14.3. Veose ohuklass(id) 9
- 14.4. Pakendirühm III
- 14.5. Keskkonnaohud Meresaasteaine
- 14.6. Eriettevaatusabinõud kasutajale Vältida tarbetut kokkuuudetu tootega. Väärkasutamine võib kahjustada tervist. Vältida toote sattumist keskkonda.
- 14.7. Transportimine mahtlastina kooskõlas MARPOL 73/78 II lisaga ja IBC koodeksiga Toodet ei transpordita pakkimata kaubaveosena laeval.

15. JAGU: KOHUSTUSLIK TEAVE MÄRGISTUSEL

- 15.1. Aine või segu suhtes kohaldatavad töötervishoiu, -ohutuse ja keskkonnakaitse alased eeskirjad/õigusaktid Seveso kategooria (direktiiv 2012/18/EL): keskkonnaohtlik
 Noored, alla 18 aasta vanused töötajad ei tohi selle tootega töötada.
 Kõik koostisained kuuluvad ELi kemikaaliõiguse alla.
- 15.2. Kemikaaliohutuse hindamine Selle toote puhul ei ole kemikaaliohutuse hindamine nõutav.

♣ 16. JAGU: MUU TEAVE

- Olulised muudatused ohutuskardil Üksnes vähetähtsad muudatused.
- Lühendite nimekiri CAS Chemical Abstracts Service
 DNEL tuletatud mittetoimivuse tase
 EÜ Euroopa Ühendus
 EC₅₀ 50% toimiv kontsentratsioon
 EINECS Euroopa kaubanduslike keemiliste ainete loetelu
 EW õli-vees-tüüpi emulsioon

Materjalirühm	48X/4960	Lk 14/14
Toote nimetus	FOXTROT	Novembril 2019

GHS	ühtne ülemaailmne kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise süsteem, viies muudetud väljaanne 2013
IBC	rahvusvaheline kemikaalide mahtlastina vedamise koodeks
ISO	Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon
IUPAC	Rahvusvaheline Puhta Keemia ja Rakenduskeemia Liit
LC ₅₀	50% surmav kontsentratsioon
LD ₅₀	50% surmav doos
MARPOL	Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) reeglistik meresaaste ennetamiseks
NOAEL	täheldatavat kahjulikku toimet mitteavaldav doos
NOEC	täheldatavat toimet mitteavaldav sisaldus
OECD	Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
OPPTS	USA Keskkonnaameti ennetamise, pestitsiidide ja mürgiste ainete büroo
PBT	püsiv, bioakumuleeruv, toksiline
PNEC	arvutuslik mittetoimiv sisaldus
US-EPA	USA Keskkonnakaitseagentuur
vPvB	väga püsiv, väga bioakumuleeruv
WHO	Maailma Terviseorganisatsioon

Viited Toote kohta mõõdetud andmed on ettevõtte poolt avaldamata andmed. Andmed koostisosade kohta on saadaval avaldatud kirjandusest ja leitavad mitmest kohast.

Klassifitseerimismeetod Katseandmed

Kasutatud ohulauseid
 H302 Allaneelamisel kahjulik.
 H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.
 H315 Põhjustab nahaärritust.
 H317 Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.
 H318 Põhjustab raskeid silmakahjustusi.
 H373 Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.
 H400 Väga mürgine veeorganismidele.
 H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime.
 H411 Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime.
 EUH401 Inimeste tervise ja keskkonna ohustamise vältimiseks järgida kasutusjuhendit.

Koolitusala nõuanne Materjali tohivad kasutada ainult need isikud, kes on teadlikud selle materjali ohtlikest omadustest ja keda on juhendatud nõutavate ohtusabinõude suhtes.

Käesoleval ohutuskaardil esitatud teave on täpne ja usaldusväärne, kuid toote kasutamistingimused varieeruvad ning võib esineda FMC Corporationi poolt ettenägematuid olukordi. Materjali kasutaja peab kontrollima teabe paikapidavust kohalikes tingimustes.

Koostanud: FMC Corporation / Cheminova A/S / GHB/JFC